

{ } { }

Bakara Suresi

78

GİT

◀ Bakara / 78 ▶

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيًّ
وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

Türkçe Transcript

Veminhum ummiyyûne lâ ya'lemûne-lkitâbe illâ emâniyye ve-in
hum illâ yazunnûn(e)

Abdülbaki Gölpinarlı Meali

İçlerinde, anasından doğduğu gibi kalan, okuma yazma bilmeyenler de var ki onlar, kitap nedir bilmezler. Bildikleri şey, ancak kuruntulardır, onlar, ancak zanna kapılırlar.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

Bir de onların içinde (okur-yazar olmayan veya okuduğunu anlamayan) **ümme cahiller var ki, Kitabı** (bozulmayan Tevrat'ın ve Kur'an'ın hikmet ve hakikatini) **bilmezler.** (Bütün bildikleri) **Ancak;** (kulaktan dolma asılsız ve uydurma şeyler,) **birtakım kuruntular** (vehimlerdir) **ve sadece zan ve tahminle** (hareket edilmektedir).

Abdullah Parlıyan Meali

Onlar arasında ilâhî kelâmın gerçek bilgisine sahip olmayan, kitap ile ilgisiz insanlar var; ki bunlar sadece birtakım kuruntular ve hayaller peşindedirler.

Ahmet Tekin Meali

Bunların bir kısmı ümmîdir, Mekke civarındaki bilinen kabilelerdir. Okumayı yazmayı, kutsal kitapları bilmezler. Kuruntudan ve kulaktan dolma, hahamlardan ve papazlardan öğrendikleri yalandan ve boş laflardan başka bildikleri yoktur. Onlar kesinlikle zanna dayalı konuşurlar.

Ahmet Varol Meali

Onların içinde bir de Kitab'ı bilmeyen cahiller vardır ki, bunların bütün bildikleri boş kuruntulardan ibaret şeylerdir ve bunlar sadece zanna kapılmaktadırlar.

Ali Bulaç Meali

Onlardan bir kısmı ümmidir. Kitabı bilmezler; (bildikleri) bir sürü asılsız şeylerden başkası değildir ve yalnızca zannederler.

Ali Fikri Yavuz Meali

Yahûdiler içinde okuma ve yazma bilmiyenler vardır ki, Tevrat'ı anlamaz cahillerdir. Ancak bir takım kuruntu yığını uydurmalar düzer, sadece şüphe ve zanda bulunurlar.

Bahaeddin Sağlam Meali

Onlardan bazı cahiller var ki; bazı umutlar dışında kitaptan bir şey bilmezler. (Kesin bilgileri yoktur.) Sadece sanıyorlar.

Bayraktar Bayraklı Meali

Onların arasında kitabı bilmeyen cahiller vardır. Bildikleri sadece kendilerine anlatılan asılsız kuruntulardır. Onlar sadece zanda bulunuyorlar.[24]

[24] Ümmî kelimesi hakkında geniş bilgi için bk. Bayraklı, KUR'ÂN TEFSİRİ, I, 542-545; XIV, 490-491; XIX, 271-276.

Besim Atalay Meali (1965)

Onlardan niceleri okur-yazar değildir, anlamazlar kitabı, ancak, bütün uydurma şeylerdir hep bildikleri, bunlar hep sanıya kapılmışlardır

Cemal Külünkoğlu Meali

İçlerinde bir takım ümmîler (İlâhi kelâmın gerçek bilgisine sahip olmayanlar) vardır ki Kitab'ı (Tevrat'ı) bilmezler. Bütün bildikleri kulaktan dolma şeylerdir. Ve onlar ancak zanna/kuruntuya dayanırlar.

O gün Tevrat'a dair hiçbir bilgisi ve ilgisi olmayan, ilahi mesajla bağdaşmayan batıl inançla yaşayan, zannını ve töreyi din edinmiş Ehl-i Kitab üzerinden; bugün Kur'an'ı bilmeyen, anlamayan, anlamak için bir gayret göstermeyen, Kur'an'ın dilini kutsayarak, anlamak için kendi diline çevirmeyen ve bununla birlikte din adına içselleştirdiği hurafeleri de dinin aşlı zanneden, gelenekleri vahyin önüne geçiren Müslümanlara da bir atıf vardır.

Cemil Said (1924)

78,79. Ânlardan ümmî olanlar kitabı bilmiyorlar yalnız yalan masallar biliyorlar ve îmânları kuvvetli değildir. Tahrîf idici elleri ile kitabı yazub da işte bu Allâh'ın kitabıdır diyenlere ve cüz'î bir kâr için bunu irtikâb idenlere yazık olacaktır. Ellerin yazdığından ve aldıkları ücretten bunlara felâket gelecektir.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Onların bir kısmının okuyup yazması yoktu. Kitab'ı bilmezlerdi; bildikleri sadece bir takım yalan ve kuruntulardı. Onlar ancak vehim içindedirler.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Bunların bir de ümmî[26] takımı vardır; Kitab'ı (Tevrat'ı) bilmezler. Onların bütün bildikleri bir sürü kuruntulardır. Onlar sadece zanda bulunurlar.

Ümmî, anadan doğduğu gibi kalan, yani okuma-yazma bilmeyen kimse demektir. Burada dinleri konusunda asgari düzeyde bile bilgisi olmayanlar kastedilmiştir.

Diyanet Vakfı Meali

İçlerinde bir takım ümmîler vardır ki, Kitab'ı (Tevrat'ı) bilmezler. Bütün bildikleri kulaktan dolma şeylerdir. Onlar sadece zan ve tahminde bulunuyorlar.

Ümmî, okur yazar olmayan demektir. Yahudi yahut hristiyan olmayan Araplara da ümmî diyenler olmuştur.

Edip Yüksel Meali

Aralarında ümmiler var ki kuruntu ve söylentilerin dışında kitabı bilmezler; bildiklerini zannederler.

"Ümmî" kelimesinin anlamı için 3:20; 7:157 ayetlerine bakınız.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Bunların bir de ümmî (okuma yazması olmayan) kısmı vardır, kitabı bilmezler, ancak birtakım kuruntu yığının, boş saplantılara kapılır ve zan içinde dolaşır dururlar.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Bunların bir de ümmî kısmı vardır, kitabı, kitabeti bilmezler, ancak bir takım kuruntu yığını ümniyyeler kurar ve sırf zannardında dolaşırlar

Erhan Aktaş Meali

İçlerinde ummiler vardır.¹ Kitabı bilmezler. Kuruntularından² başka bir şey bilmezler. Ancak zanda bulunuyorlar.

1. Kitap'ı bilmeyip de ondan habersiz olanlar. 2. Yersiz ve yanlış düşünce.

Hasan Basri Çantay Meali

Onların içinde ümmî ler de var ki Kitabı (Tevrâtı) bilmezler. (Bütün bildikleri yalnız reislerinin telkin ettikleri) bir sürü kuruntu ve yalandan başkası değil. Onlar başka değil, yalnız zanda (ve cehâletde) kalmış bulunuyorlar.

Hayrat Neşriyat Meali

Onlardan ümmî olanlar da vardır ki, Kitâb'ı (Tevrât'ı) bilmezler; ancak (reislerinden duydukları) boş temennîler(i bilirler) ve onlar ancak zanda bulunurlar.

İlyas Yorulmaz Meali

Onların içinde kitabı bilmeyen, sadece kuruntularına uyan ümmi (vahyi tanımayan ve vahiyden habersiz) olanlar var. Böyleleri yalnızca zanlarına uyuyorlar.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Onların arasında okuması yazması olmıyanların Kitap diye belledikleri ancak bir sürü uydurmadır. İşte onun için onlar kendi kuruntularıyla başbaşa kalıyorlar.

İsmail Hakkı İzmirli

Onlardan bâzıları öyle ümmidirler ki Kitabı bilmezler, ancak uydurmaları [3] bilirler. Onlar yalnız kuru bir zan içindedirler.

[3] Yani bütün bildikleri ağızdan öğrendikleri bir sürü yalandır.

Kadri Çelik Meali

Onların bir kısmı da bir takım kuruntular dışında kitabı bilmeyen ümmilerdir. Onlar sadece zannediyorlar.

Mahmut Kısa Meali

İçlerinden bir de, bilgiden yoksun, anadan doğma kara câhil ümmiler var ki, Kitabı bilmezler, dini temel kaynaklarından araştırıp öğrenmezler; onların **tüm bildikleri, kulaktan duyma hurâfe ve kuruntulardan ibaret olup, sadece zanna dayanırlar.** Onları asıl yönlendirenler ise, hakîkati pekâlâ bildikleri hâlde, basit çıkarlar elde etme uğruna Allah'ın kitabındaki bazı hükümleri gizleyen veya değiştiren din simsarlarıdır:

Mahmut Özdemir Meali

Onlardan bir kısmı da ümmiyyelerdir ki kuruntulardan başka Kitab'ı bilmezler, sadece zanda bulunurlar.

Mehmet Çakır Meali

Yahudiler içinde dahi Tevrat'ı, sadece boş hayaller olarak kabul eden, varsayımca kara cahiller var.

Mehmet Çoban Meali

Bunların bir de cahil takımı var! İnandıkları Tevrat'ı bilmezler. Onların bütün bildikleri bir sürü kuruntudur. Onlar sadece zanda bulunurlar.

Mehmet Okuyan Meali

İçlerinde birtakım [ümmi]ler [*] vardır ki kuruntular dışında Kitab'ı (Tevrat'ı) bilmezler. Onlar zandan başka bir şeyde bulunmuyorlar.

[Ümmi] kavramı sanıldığı gibi “okuma-yazma bilmeyen” değil, “[el-Kitab]’ı (Tevrat’ı) bilmeyen”, “kitap ehlinde olmayan” veya “Mekkeli” demektir. Buna göre söz konusu kavram, [el-ümmiyyûn/el-ümmiyyîn] şeklinde çoğul kalıpta bu ayette “Kitabı (Tevrat’ı)

bilmeyenler”, Âl-i İmrân 3:20, 75’te “kitap verilmeyenler, kitap ehlinde olmayanlar”, Cum’a 62:2’de “Mekkeliler” anlamına gelmekte, [el-ümmî] şeklinde tekil kalıpta A’râf 7:157-158’de “Hz. Muhammed” için kullanılmaktadır. Hz. Muhammed’in ümmiliği, onun peygamberlikten önce Tevrat’ı yani dini metinleri bilmemesi ve onlar hakkında yazılı veya sözlü yorumda bulunmaması, kitap ehlinde olmaması ve Mekke’li oluşu anlamındadır; konunun okuma-yazma bilmemeyle ilişkisi yoktur. Zaten 79. ayette ümmî denen bu kişilerin kitapla ilgili bilgileri kendi elleriyle yazıp Yüce Allah’a iftira ettiklerinden söz edilmektedir.

Mehmet Türk Meali

Onların içerisinde bir de; Kitab’ı¹ anlamayan ve bütün bildikleri birtakım asılsız kuruntulardan² ibaret olan ümmiler³ vardır. Onlar da sadece kanaatlerine göre, hüküm veriler.

1 Bu kitap, Mûsa (a.s.)’a inen Tevrât’tır. (Celâleyn)

2 Ümmiye: Çoğulu "Emânî"dir. “İnsanın kendi içinde ve hayalinde tasarlayıp varlığını kabul ettiği ve olmasını temenni edip durduğu veyahut diline dolayıp durduğu şeyler” anlamına gelir ki, Fransızcası “ideal”dir. Emani; “insanın kendi gönlünden geçirdiği, saplanıp kaldığı ve durmadan arkasından koştuğu bir düşünce, bir hayal, bir kuruntu, hiçbir delile dayanmayan kuru ve şahsi temenniler” demektir. Bunu esas alan felsefi görüşe "idealizm" denir. İşte Yahudilerin avam takımı da ilimden, kitaptan nasibi olmayıp sadece kuruntu arkasında koşar, zan içinde yaşar ve kuru bir zan ve taklitten başka bir şey bilmezler. Hak ile batılı ayırt edip seçemezler.

3 Ümmî: kelimesi, anadan doğduğu hal üzere bulunan yani, okuması yazması, tahsili olmayan demektir. Konuyla ilgili olarak Bk. (Âlu İmrân: 20, A’raf: 157-158, Cuma: 2)

Muhammed Esed Meali

Onlar arasında ilahî kelâmın ⁶³ gerçek bilgisine sahip olmayan, kitap ile ilgisiz insanlar var; [ki bunlar] sadece birtakım kuruntular[a tâbi olurlar] ve zanna dayanırlar.

63 Burada Tevrat’ın.

Mustafa Çavdar Meali

Onların bir kısmı ümmidir, Kitabı bilmezler bildikleri sadece birtakım kuruntulardır. Onlar sadece zannı bilgiye tabi olurlar. 3/20, 2/2, 10/36

Mustafa İslamoğlu Meali

Onların içerisinde ümmiler de var.[147] Onlar kitabı bilmezler, sadece birtakım kuruntulara sahipler; ve onlar (gerçekleri bilmiyor) yalnızca zannediyorlar.[148]

[147] Kur’an’da ümmî terimi genellikle “kitap ehli olmayanlar” için kullanılır (Krş: 3:20, 75; 62:2). Kök anlamı “annesinden doğduğu gibi kalan”dır. Şu hâlde burada geçen “Yahudilerin ümmileri” ne demektir? Bunların Yahudileşmiş Araplar olma ihtimali yüksektir. 256. âyetin nüzûl sebebi olarak gösterilen “çocuğu olmayan ailelerin adak adaması sonucunda doğan çocukların Yahudi ailelere verilme”

yöntemi, bunların nasıl Yahudileştikleri sorusunun muhtemel cevaplarından biridir. [148] Kur'an, kuruntu ürünü bâtil inanç ile cehalet arasında doğrudan bağ kuruyor. Buradan, tüm hurafelerin de çıkış noktasının söz konusu cehalet olduğunu anlıyoruz. Zimnen: Vahiysiz ve kitapsız dindarlık, açığını sahte kutsallar icat ederek kapatır. Zira taklide dayalı akide zanna mahkûmdur. Vahye tâbi olmayanın vehim ve kuruntusunu dinleştirmekten başka yapacağı bir şey yoktur.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Ve onlardan bazıları da ümmîdirler. Kitab'ı bilmezler. Ancak birtakım bâtil şeyleri bilirler. Ve onlar yalnız zanneder dururlar.

Suat Yıldırım Meali

Onların bir kısmı da ümmîdir. Kitap nedir bilmezler. Bütün bildikleri, kendilerine anlatılan birtakım kuruntu ve uydurmalarıdır. Onlar sadece bir zan içindedirler.

Süleyman Ateş Meali

Onların içinde bir de ümmiler var ki, Kitabı bilmezler, bütün bildikleri birtakım kuruntular(yahut kulaktan dolma şeyler)dir; onlar sadece zann ediyorlar.

Süleyman Tefik (1927)

Onların ba'zıları kitâbı bilmez câhillere olub ancak (ileri gelenlerinden ve 'âlimlerinden) işitdiklerini bilirler. Ve bunda da (bu işitdikleri şeylerde de) zan ve tevehhüm içindedirler.

Süleymaniye Vakfı Meali

Onların bir kısmı ümmîdir;[1] o kitabı değil, onunla ilgili kurguları[2] bilir ve sadece tahmin yürütürler.

[*] Ümmî, anasından doğduğu gibi kalmış, bir şey öğrenememiş kişidir (**Lisan**). Bu âyette Allah'ın kitabının içeriğini bilmeyenler anlamındadır.

[2] "Kurgular" diye meâl verdiğimiz emânî, ümmiyye'nin çoğuludur. Mücahid'e göre "yalan" anlamındadır. Diğerlerine göre de kitabı anlamadan okumaktır. Çünkü bu okuyuş kişiyi, varsayıma dayalı beklentilere sokar. (Müfredât)

Şaban Piriş Meali

Onların bir kısmının okuyup yazması yoktur. Kitabı bilmezler, bildikleri sadece bir takım yalan ve kuruntulardır. Onlar yalnızca zanneder dururlar.

Ümit Şimşek Meali

Bir de onlardan, kitabı bilmeyen ümmîler vardır ki, bütün bildikleri kuruntulardan, işleri de zan ve tahminden ibarettir.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

İçlerinde ümmî olanlar da vardır ki Kitap'ı bilmezler, sadece anlamını bilmeden okuyuşlar/hurafeler/hayal ve kuruntular bilirler. Onlar yalnız sanıya saplanırlar.

Eski Anadolu Türkçesi

dağı bir niceleri ya'nı cuhūdların yazmazlardır bilmezler ki kitāb'ı lakin yalan bağlanmış. dağı degül illā gümān eylerler.

Satır Altı Meal (1534)

Dağı anların niceleri niceleri yazmazlar, okumazlar. Tevrüt bilmezler, illāfıkr eylemek bile, zann-ıla. Anlar degüldür, illā zan idiciler, haqıqati bil-mezler.

Bunyadov-Memmedeliyev

Onların (yəhudilərdən) bə'ziləri də avamdırlar (bisavtdırlar), kitabı (Tövratı) bilməzlər. Uyduqları yalnız (bir sıra) boş arzulardır (xam xəyallardır). Onlar ancaq zənnə qapılırlar.

M. Pickthall (English)

Among them are unlettered folk who know the scripture not except from hearsay. They but guess.

Yusuf Ali (English)

And there are among them(84) illiterates, who know not the Book, but (see therein their own) desires, and they do nothing but conjecture.

84 The argument of 2:76 is continued. The Jews wanted to keep back knowledge, but what knowledge had they? Many of them, even if they could read, were no better than illiterates, for they knew not their own true Scriptures, but read into them what they wanted, or at best their own conjectures. They palmed off their own writings for the Message of Allah. Perhaps it brought them profit for the time being; but it was a miserable profit if they "gained the whole world and lost their own souls" (Matt. 16:26). "Writing with their own hands" means inventing books themselves, which had no divine authority.

The general argument is similar. Unfaith erects its own false gods. It attributes things to causes which only exist in its own imagination. Sometimes it even indulges in actual dishonest traffic in the ignorance of the multitude. It may pay for a time, but the bubble always bursts.